

Oponentský posudek k disertační práci MUDr. Lenky Bošanské: „Endokrinní funkce tukové tkáně: úloha při vzniku a rozvoji komplikací aterosklerózy“

Práce v rozsahu 85 stran je věnována problematice hormonální aktivity tukové tkáně lidí v různých situacích. V úvodu je čtenář seznámen se základy fyziologie a patofyziologie vybraných hormonů tukové tkáně, vztahem obezity a aterosklerózy a vlivem tukové tkáně na expresi vybraných cytoadhezivních molekul. Cíl práce byl stanoven přiměřeně náročný a položené otázky byly v rámci dílčích studií zodpovězeny. Zvolená metodika je přiměřená, soubory probandů dostatečně početné, výsledky systematicky zpracované a přehledně uspořádané. V diskusi autorka interpretovala výsledky i s ohledem na nejasnosti a dosud neznámá fakta. Svá zjištění dokládá pomocí 11 tabulek a 4 obrázků.

K textu jako celku, metodice, výsledkům i postulovaným závěrům mám několik připomínek a dotazů:

1. v práci se vyskytuje několik nepodstatných překlepů a formulačních nejasností, a to:
  - str. 14 s označením světadílu slovem *Ázie* jsem se dosud neseťkal
  - str. 18 chromozom 3q27 je asociován s ... podle mého názoru lépe zní úsek 27 na q-raménku chromozomu 3
  - str. 19 gen byl lokalizován na chromozómu 19p13 ... totéž
2. na str. 25 autorka popisuje vyšší expresi CAM na endoteliích kryjících aterosklerotické pláty – *Mohla by se autorka vysvětlit důvody vzniku aterosklerózy preferenčně ve známých predilekčních lokalizacích? Jak souvisí vysoká produkce CAM ve viscerálním tuku s rozvojem aterosklerotického plátu v srdci?*
3. na str. 30 autorka uvádí vylučovací kritéria probandů do studie studující odlišnost exprese CAM v podkožní a viscerální tukové tkáni. *Proč zvolila právě tato kritéria? Předpokládám, že šlo o vyloučení zánětlivých onemocnění, která by mohla významně ovlivnit získané výsledky. Proč nebyla do vylučovacích kritérií zahrnuta revmatická onemocnění, autoimunitní onemocnění, úrazy?*
4. autorka studuje endokrinní aktivitu tukové tkáně, posuzuje parametry zánětu a tukového metabolismu v periferní krvi. *V textu jsem nenašel zmínku o podávané medikaci. Byli probandi léčení statiny, ACE inhibitory, atd? Pokud ano, zohlednila autorka vliv těchto léků na výsledky?*
5. na str. 32 autorka uvádí, že uživatelé drog byli sledováni na různých pracovištích, včetně chirurgické kliniky. *Proč byli ošetřováni chirurgem? Rozsáhlejší poranění nebo defekty by jistě významně ovlivnily sledované parametry. Jak autorka odstínila tyto vlivy?*
6. v části studující vliv polymorfismu genů pro adiponectin a resistin autorka předkládá data získaná v české populaci, předpokládám bez probandů příslušným k menšinám. *Jsou frekvence sledovaných polymorfismů a jejich metabolický efekt obdobné jako v jiných skupinách nebo je česká populace nějak výrazně výjimečná?*
7. na str. 62 v části věnované vlivu abusu heroínu autorka uvádí vliv aktivní hepatitidy B/C na hodnocené parametry, který popisují autoři dříve publikovaných prací. Na svých pacientech však vliv hepatitidy neprokázala. *Jak si vysvětluje tento rozpor?*

8. v části věnované studiu efektu feochromocytomu se popisují zvýšené hladiny CRP u hypertoniků, které se po odstranění tumoru upravily, přestože došlo k nárůstu hmotnosti pacienta. *Je znám přímý mechanismus vlivu katecholaminů na hladiny CRP?*

Celkově lze práci hodnotit jako mimořádně pečlivě napsanou po formální stránce a velmi dobře podepřenou vědecky. Jak je ve skupině školitele zvykem, téma je pro praktickou medicínu významné a studované problémy jsou přiměřeně náročné a v daném oboru aktuální. Autorka prokázala, že je schopná získané výsledky publikovat v časopisech s recenzním řízením a obhájit je při kritickém posouzení odbornými oponenty. Využití předložených výsledků vidím spíše v doplnění střípků do mozaiky poznatků velmi složitého systému inzulinové rezistence ve vztahu k hormonální aktivitě tukové tkáně než v možnosti jejich brzké aplikace do terapeutické praxe.

Počet a kvalita publikací, stejně jako předložená práce prokazují schopnost MUDr. Lenky Bošanské vědecky pracovat, získané výsledky prezentovat a obhájit v diskusi v rámci vědecké komunity. Doktorka Bošanská splnila kritéria vyžadovaná pro udělení titulu Ph.D. v oboru 05- Fyziologie a patofyziologie člověka.

V Praze dne 30.4.2009

MUDr. Jan Kříž, Ph.D.
Klinika dietologie CD
Institut klinické a experimentální medicíny
Vídeňská 1958/9
140 21 Praha 4
Tel: +420261362288
Email: jkri@ikem.cz